

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 240—
pol leta . . . 120—
četrt leta . . . 60—
za mesec . . . 20—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 400—
pol leta . . . 200—
četrt leta . . . 100—
za mesec . . . 35—

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:

celoletno . . . 8 dolar.
polletno . . . 4 dolarja
četrtletno . . . 2 dolarja

Novi naročniki naj pošljajo
naročnino po nakaznici.

Oglas se zaračunava po
porabljenem prostoru in sicer
1 mm visok ter 55 mm
širok prostori za enkrat 2 K
za večkratni popust.

Uredništvo je v Ljubljani, Franciškaška ulica šte. 6/I.
Telefon šte. 360. — Upravištvo je na Marijinem trgu
šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 1 krono.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži na odgo-
vor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. —
Rokopisi se ne vračajo.

D'Annunzio se je vdal.

Vladna oblast v rokah občinskega sveta. —
Premirje. — Razorožitev legijonarjev.

LDU. Rim, 29. dec. »Corriere della Sera« javlja iz Opatije: D'Annunzio je danes vladno oblast predal reške-
mu občinskemu svetu.

Pariz, 29. dec. (Izvirno poročilo.) Agence Havas poroča iz Rima: Jav-
lja se, da so čete generala Cavaglia
vdrle v Reko, ko so prei zavzele lu-
ko. Na obeh straneh je bilo nekaj iz-
kub. Listu »Idea Nazionale« javljalo
iz Trsta, da so pozovi reškega župa-
na za premirje nastopili: Regularne
čete naj zapuste ozemlje reške re-
gence. Privolitev reške regence v
to da zapuste niene čete otoka Krk
in Rab in da vrnejo italijanski vladi
pobezle ladje, toda razorožene.
Rimska vlada se ne sme vmešavati
v organizacijo reške vojske in mora
pripustiti navzočnost legijonarjev na
ozemlju »coronis separatuma« z Del-
to in baroško luko vred. V komisijo,
ki se bo bavila z rešitvijo vprašanja
baroške luke, se prinese delegat
Reke.

LDU. Rim, 29. dec. Včeraj dopol-
dne sta se sestala v Onatiji reški žu-
pan in rektor za narodno obrambo
z generalom Ferrarim. Ko sta de-
legata izjavila, da sta prepričana o
ugotovitvi, da se prizna ranljiva po-
godba, so jima to dovolilo premirje.
N popoldanskem sestanku sta de-
legata izročila generalu Ferrariju izja-
vo, ki so jo podpisale reške notabi-
litete. Če podpisše D'Annunzio danes
vsaj glavni del izjave, ki vsebuje te
zahteve, bo general Cavaglia vpo-
števal izjavo. Premirje se je med
tem nadaljevalo do danes popoldne.

LDU. Rim, 29. dec. Izjava, ki so
jo reški delegati včeraj popoldne iz-
ročili generalu Ferrariju, zagotavlja
da je D'Annunzio ugodil zahtevam re-

ške regence in da je opustil vsak
odpor s tem, da je pristal na razoro-
žitev legijonarjev. General Cavaglia
je po generalu Ferrariju odgovoril,
da vzame izlavo samo tedaj na zna-
nie in v upoštevanje, če bi si bil go-
tov D'Annunziovega naklepa. Zato
je potreben D'Annunziovega podpis.
Odgovor delegatov, ki so ga že da-
nes zjutraj pričakovali, bo najbrže
razjasnil položaj.

Milan, 29. dec. (Izvirno poročilo.)
»Secolo« in »Corriere della Sera«
prinašata poročilo o položaju na Re-
ki. V Rimu so z gotovostjo pričako-
vali da se D'Annunzio najkasneje do
danes uda. To upanje pa se ni ures-
ničilo. Kljub zmernim navodilom, ki
so jih dobili regularne čete, so izgu-
be na obeh straneh velike. D'Annun-
zio je dal zažrti vozrove v okolici.
V najbližji okolici mesta je zletelo v
zrak skladišče smodnika. V mestu
vlada velikansko razburjenje. Jav-
lja se boji med reškimi meščani in
D'Annunzioveimi četami. D'Annunzio
ima mnogo tobožnih. »Secolo« jav-
lja dalje, da je bilo včeraj pripelanih
v Trst 150 ranjenecov, med njimi en
polkovnik in en podpolkovnik, ki se
borita s smrtjo. 300 uletih D'Annun-
zioveih častnikov so prepelali v Ja-
kin, kjer jih je prebivalstvo navdu-
šeno sprejelo.

Berlin, 29. dec. (Izvirno poročilo.)
Iz Milana javljajo: Italijanske čete
so uporabile dosedaj tobove v na-
manjši meri, da ne bi naredile pre-
več škode na Reki. Reški legijonarji
se bojujejo večinoma z ročnimi gra-
natami, od katerih imajo velike za-
loze. V boju jim pomagajo tudi žen-
ske. Italijanske čete imajo težke iz-
gube.

Pogajanja v Beogradu se bodo na- daljevala.

Demokrati popuščajo.

Beograd, 29. dec. (Izvirno poro-
čilo.) Danes popoldne ni bilo razgo-
vorov za sestavo vlade, ker je Pašić
včeraj vrnil regentu poverjen mu
mandat. Popoldne ni bil nihče po-
zvan na dvor. Za popoldne je regent,
ki uga, da pride do sporazuma po-
zval na dvor Pašića in Davidoviča.
Popoldne so imeli demokrati sejo

ter dali svojim delegatom popolno-
ma proste roke. Popoldne imajo de-
mokrati zonet sejo, na kateri bo Lju-
ba Davidovič poročal o notranjem
položaju in o prihod, občinskih vo-
lilvah v Beogradu. Med parlamen-
tarcji vlada prepričanje, da bodo de-
mokrati dopustili v vrašanju mini-
strstva za agrarno reformo.

Krvavi boji v bosanskih revirih. Štrajkujoči rudarji ustanovili sovjete?

Sarajevo, 29. dec. (Izvirno poro-
čilo.) Med stavkujočimi rudarji v
bosanskih rudarskih revirih so se
pojavi boljševiški agitatorji, ki so
spodbudili stavkujočo popolnoma na politič-
no polje. To je v zvezi s proglaso-
nim militarizacijo povzročilo, da se je vr-
nilo na delo še večje število rudar-
jev, zlasti nekomunistov. Komunisti
pa se pripravljajo na skraten odboj.
V Kreki so ustanovili sovjetsko
ludo z vsemi funkcijami. Da se
zvezojo nasilni deložaciji iz rudar-
skih hiš, ki so državna lastnina, so
se sami izselili v sosednje vasi zla-
sti v Ljupcu in Husinje. Ko se je
včeraj popoldne približala Husinji
žandarmerijska patrulla, so jo spreje-
li rudarji z revolverjskimi strelji.
Ubili so tri tem dva orožnika, tre-
tjega pa smrtno ranili tako da je

kmalu nato umrl. Alarmirano je bilo
volajstvo, ki je obkrožilo vas in areti-
ralo okrog 50 rudarjev, med njimi
znanejša boljševiškega agitatorja Iv-
kovića. V vasi so našli štiri strojni-
ce in večje število nožev in drugega
orožja z veliko zalogo municije.

Tudi Lipnico je obkrožilo volajstvo.
Komunisti na so bili pravčasno obve-
ščeni in so večinoma utekli. Areti-
ranih je bilo še nekaj nad 30, ki
so se udali brez odpora.

Razun v Banjaluki kjer je stav-
ka še splošna, delajo že v vseh rud-
nikih, čeprav v zmanjšanem obsegu.
V Kreki so nakopali včeraj 15 vago-
nov, v Mostaru 5, v Zenici 8, v Bre-
zi nad 20. Tu se je vrnilo na delo še
nad dve tretjine delavcev. Tudi v
Kreki jih dela že 400.

Splošni protestni štrajk v Zagrebu.

Zagreb, 29. decembra. (Izvirno poro-
čilo.) Nočjo o polnoči se začne v Zagrebu
generalna stavka v znak protesta proti
dogodkom v bosanskih rudarskih revirih
ob enem v znak solidarnosti rudarskim po-
kretom v Bosni in v Sloveniji. Stavka bo

trajala 24 ur in bo obsegala vsa podjetja.
Edino nastavljenec vodovoda bodo opravl-
jali svoj posel. Policijski ravnateljsko je
za jutri prepovedalo točenje alkoholičnih pi-
jač. Časopisi izidejo poprej in v manjšem
obsegu, kakor navadno.

KONEC D'ANNUNZIOVE ZALEGE V ZADRU.

Split, 28. dec. (Izvirno poročilo.)
Novoimenovani zadrski civilni komi-
sar Minares je napravil D'Annunzio-
levi zalegi konec. Dan po Božiču je
začel oblegati italijanskim vladnim
poveljem uporne elemente. Dobro-
volice iz Reke in Zadra, ki so se za-
barikadirali v kasarnah, le obkolil z
vojniki, ki so prodirali iz barikad s
strojnimi puškami in lahkiimi topovi.
Za časa obleganja so nad obkoljeur-
mi poslovi letali aeroplani. Kmalu
potem ko je volajstvo na dobrovolice
in arditie otvorilo ogenj, so upor-
niki začeli prihajati iz poslopja ter se
predajali četam. Na ta način so se
predali vsi dobrovolice, oddelek Ri-
mondo in Carnaro. Ujete upornike so
italijanske ladje prepelele v Ancono.
Parnik »Buon Padre« jih je imel na
krovu 300. Ladijo sta medpotoma
spremljali dve vojni jedinci. — Žr-
tev v Zadru ni bilo mnogo, znano je
samo to, da so bile tri osebe ubite
ter nekaj ranjenih. Komisar je odre-
dil, da se zadrski mestni svet raz-
pusti.

DEMONSTRACIJE ITALIJSKIH UMETNIKOV IN PISATELJEV ZA D'ANNUNZIO.

Milan, 29. dec. (Izvirno poročilo.)
Umetniki, pisatelji in pesniki so pod
vodstvom znanega futurista in arti-
lerijskega kapetana Marinettija pri-
redili demonstracijski obhod po me-
stu, ki je bil zamišljen kot manifesta-
cija za D'Annunzio. V svojem govo-
ru je Marinetti pozval vse italijansko
razumnost, naj se mu pridruži v
boju za D'Annunzio, reškega lunaka.
Vojaki naj se uprejo in mornarica
naj se izjavi za svobodno ladransko
republiko. Ko so v tem trenutku
prišli karabinierji in stražniki, le na-
stal spopad pri katerem je bilo pre-
cej ljudi ranjenih, med njimi tudi Ma-
rinetti. Mnogo jih je bilo aretiranih.
Tudi karabinierji so imeli več ranjen-
cev. Za Novo leto pričakujejo novih
demonstracij.

NIKITA ODKLANJA APANAZO.

LDU Pariz, 29. dec. Presbire Beograd
poroča: »Temps« prinaša notico, ki mu jo
je dostavila takozvana črnogorska vlada
in ki se glasi: V nasprotju z informacijami
listov črnogorska vlada v imenu kralja
Nikite tudi nadalje odklanja apanazo, ki jo
ponuja kralju vlada kraljevine SHS. Črno-
gorska vlada ne smatra, da je vprašanje
neodvisnosti Črnogore že rešeno.

IZMENJAVA ČRNOGORSKEGA DENARIJA.

Beograd, 29. dec. (Izvirno poro-
čilo.) Finančni minister bo predložil
ministrskemu svetu naredbu, po ka-
teri naj se izvrši izmenjava berbe-
rov v Črni gori. Naredba določa
med drugim da se lastnikom do 5000
berberov izmenja berberji al pari z
dinariem, od 5000 naprej pa dva ber-
berja za en dinar. Skupaj se je prija-
vilo 1557 oseb, ki imajo skupno
15.653.734 berberov.

KOMUNISTIČNI IZGREDI V TUZLANSKEM OKRAJU.

LDU. Sarajevo, 28. dec. V tuzlan-
skem okraju je nekaj komunistov od-
šlo v vasi, da bi hujskali kmete k
ustati. Takoj za njimi so bile odpo-
slane orožniške patrulje. Oddelek
orožništva je imel s komunisti krvav
spopad, pri čemer se je izkazalo da
so bili komunisti oboroženi s puška-
mi in mitraljezi. Ubit je bil en na-
rednik in en podnarednik. V tuzlan-
ski okraj je poslan oddelek volajstva,
da vzpostavi red in mir.

MADŽARSKA PRIPRAVE PROTI ROMUNIJ.

LDU. London, 29. dec. Kakor po-
ročajo »Times«, je Romuni opozo-
rila francosko in angleško vlado na
voljaške priprave Madžarske, ki zbi-
ra znatne vojaške čete ob romunski
meji.

Rudarska in vladna kriza.

V Bosni je prišlo do resnih spopadov
komunističnih rudarjev z žandarmerijo in
volajstvom. Tudi o mrtvih in ranjenih že
javljajo poročila.

Ne da se še danes ugotoviti, koliko je
resnice na uradnih vesteh, da je imela
stavka že od vsega početka političen zna-
čaj. Tudi poročila o razkriti sovjetski za-
roti v nekaterih krajih sprjemamo z re-
zervo. Zalogine izkušnje so nas naučile, da
tudi uradnim vestem ne smemo vedno
verjeti.

Gotovo pa je političnega značaja bo-
sanska rudarska stavka v stadiju, v kate-
rem se nahaja danes. Hujskanje boljševi-
ških in drugih razdiralnih agitatorjev so
pripravljale teren že dal časa, proglase
militarizacije rudniškega delavstva pa je
dalo zadnji sunek. Delavci so šli v svoji
zaslepljenosti tako daleč, da so z orožjem
v roki nastopili proti orožnikom in voja-
kom.

K sreči je ohranila po dosedanjih ve-
steh v večini rudarjev mirno kri. Zato smo
uverjeni, da bo all je že obvladala vlada
situacijo in vzpostavila red in mir. Tudi se
kljub protestnemu štrajku v Zagrebu, in
morda še kje drugje, ne bojimo, da bi ne-
mirni vplivi na druge pokrajine. Vsaj to
pot še ne.

Dogodki pa morajo biti resen memento
Beogradu in beograjskim politikom. Z
medsebojnimi barantanjem političnih strank
in njihovih voditeljev, s preprič za por-
telje in po njih izzvanjani krizami se komu-
nizem in anarhizem ravno tako malo po-
bilata, kakor z zakoni o redu in radu. Ugo-
tovili smo že nešteto krat in s nami tudi
vsi drugi, po strankarskih strasteh se ne
zaslepljeni krogi, da je vir in glavni vzrok

vseh komunističnih pojavov v splošni ne-
zadovoljnosti z našo politično, gospodar-
sko in socialno mlitvijo. Delo za odpravo
all vsaj omiljenje teh razmer je najboljšo
in tudi edino uspešno delo proti komuni-
stom. Radicevcem, avstrifakantom in dru-
gim razdiračem naše države.

Beograjska gospoda se tega še vedno
ne zaveda. O. Pašić je v terek popoldne
obvestil ministrstvo, da ne more izvesti pover-
ljene mu naloge, da sestavi vlado za kon-
stitucijo, ker se radikalci in demokrati ne
morejo zediniti, katere stranka naj dobi
agrarno ministrstvo. Zalogost in tipičen
primer nizkega nivoja naše politike je ta
dogodek; obenem novesel pogled v bodo-
čnost, ker uam kaže, da nas bo stara rak-
rana razjedala še naprej.

Ne gre pri tem toliko za osebne in
strankarske interese, ki gotovo igrajo tudi
važno vlogo pri boju za portfelje. Mnogo
važnejše je načelna stran zadeve.

Še vedno se ne moremo izkopati iz
nesrečne politične diktature posameznih
oseb in klik. Stojanović je uvedel relacijo
1 : 4, čeprav mu je nasprotoval velik del
lastne stranke. Protiv je odredil in ukazo-
val, ne da bi vprašal, kaj pravi parlament,
in Vesnić se je trudil, da bi ga verno po-
snehal. Zato stranke v medsebojnih dogo-
vorih in sporazumnih programih ne vidijo
nikakih garancij, pa se vse tepejo za to,
da dobe oblast v svoje roke.

Na ta način je harmonično in uspešno
delo nemogoče. Dokler bomo nadaljevali
po tej poti, bodo imeli komunisti in ra-
dicovski agitatorji lahko delo in nič ne bo
pomagalo, če jih še toliko pozaprjejo ali
interirajo.

HOMERUL - BILL ZA IRSKO.

LDU London, 27. dec. Kraj je podpi-
sal homerul - bill za Irsko.

OPOZICIJA NA VSEKUSKEM SOVJET- SKEM KONGRESU.

LDU Berlin, 29. dec. »Vorwärts« jav-
lja iz Rige: Druga seja vseruskega sovjet-
skega kongresa dne 23. t. m. se je otvorila
z govori voditelja menjševikov Dana in
zastopnikov socialnih revolucionarjev in
brezstrankarjev, ki so politiko sovjetske
vlade ostro kritizirali in predlagali svoje
rešitve. Njim je odvrnil Ljennin, da je
nastop opozicije delo antantne politike in
izjavil, da so te stranke prostovoljne ali
neprostovoljne pomagale protisovjetske
politike.

BOLJŠEVIŠKE PRIPRAVE ZA VE- LIKO OFENZIVO V AZIJ.

London, 29. dec. (Izvirno poro-
čilo.) Iz Carigrada javljajo, da name-
rava boljševiki po vpostavitvi so-
vjetskega gospodstva v Armeniji
napasti Georgijo, da si ustanove
tam oporišče za operacije proti Per-
ziji. Ker hočejo kljub poraženi v An-
gelijo pričeti spomladi veliko ofen-
zivo na vzhodu.

ITALIJANSKO POSOJLO GRČIJI.

Pariz, 29. dec. (Izvirno poročilo.) Ka-
kor doznava »Journal des Debats« iz di-
plomatskih krogov, je neka italijanska ban-
ka ponudila grški vladi posojilo 100 mil-
ionov drahem. Italijanski poslanik v Ate-
nah je imel v tej stvari razgovor z Rhal-
som ter mu sporočil, da Italija posoja to
vsoto proti koncesijam v rudnikih.

KORUPCIJSKA AFERA DUNAJSKEGA ČESKEGA POSLANIKA.

Dunaj, 29. decembra. (Izvirno poro-
čilo.) Pričakuje se odstop tukajšnjega česko-
slovaškega poslanika dr. Fiedlerja, ki se
spravila v zvezo z afero glede nakupa
Lumberlandove palače v Penzingu za če-
škoslovaško poslanstvo. (Posredovalci pri
tej kupčiji so baje zaslužili šest milijonov
kron.)

ZASACENI TIHOTAPCI TOBAKA.

Budimpešta, 29. decembra. (Izvirno
poročilo.) Na vlačini ladji, ki je bila na
poto iz Beograda na Dunaj, so zaplenili
50.000 vtihtaplenih havanskih smok in
preko 100.000 cigaret. Tihotapstvo se kaz-
nuje po madžarskem zakonu z batnamki.

ODPOVEDANA KONFERENCA AN- TAN-TIH MINISTRKIH PREDSEDNIKOV.

London, 29. dec. (Izvirno poročilo.)
Konferenca ministrskih predsednikov An-
gelije, Francije in Italije, ki je bila določena
za 28. t. m. v Nici ali v kakem drugem
mestu francoske riviere, se ne vrši. Ako
so kasneje vendar skleni taka konferenca,
bo v Parizu ali v Londonu.

PODRAŽENJE DUNAJSKEGA ČASOPISA.

Dunaj, 28. dec. (Izvirno poro-
čilo.) Zveza izdajateljev listov so
sklenili z 28. decembrom zvišati ce-
no posameznih števk in s 1. janu-
ariem mesečno naročnino. Od danes
velja na Dunaju vsak časopis ob de-
lavnikih dve in ob nedeljah in praz-
nikih tri krole.

KONFERENCA NASLEDSTVENIH DRŽAV.

Praga, 29. dec. (Izvirno poročilo.) Ka-
kor doznava vaš poročevalec, se je kon-
noveljavno določilo mesto gosporad kon-
ference nasledstvenih držav. Pripravljana
konferenca se vrši sredi januarja na Du-
naju. Tam se določijo podlage za pogaja-
nja in okvirne pogodbe. Glavna konferenca
bo nato v Karlovih Varh.

NEMCIJA IZROČILA 41.000 TOPOV.

LDU. Pariz, 28. decembra. Francoski
vojni minister je v zbornici izjavil, da je
Nemčija od premirja sem izročila zaveza-
kom nad 41.000 topov.

BORZNA IN TRŽNA POROČILA. 29. decembra.

Valute in devize.

Zagreb: Berlin 0-218, Italija 519-
521, London 530, New York ček 151, Pra-
ga 0-180, Dunaj 24.50-24.75, dolarji 149,
nemške marke 203-204, angl. funti 500-
515, češkoslovaške krole 165. Tendence
mirna, valute rastejo, promet slab.

Curib: Berlin 8.95, New York 652,
London 23.15, Pariz 38.40, Milan 21.92-
Praga 7.40, Budimpešta 1.15, Zagreb 4.10,
Varšava 1.10, Dunaj 1.50, avstr. krole 1.05.

Praga: dinarji 213, marke 119.75,
švic. franki 135.50, lire 296, franc. franki
515.50, funti 312, dolarji 89, avstrij. krole
12.95, polske marke 11.37-1/2.

Dunaj: dinarji 1622-1642, dolarji
668-672, franc. franki 3860-3900, švic.
franki 10.150-10.200, češke krole 742-
743, madž. krole 112.75-114.75, lire 2205-
2225, nemške marke 905-911, polske mar-
ke 98.90-100.50.

Čitateljem in naročnikom!

Jasno in odkrito smo povedali svojim cenili, naročnikom razloge, ki so nas prisilili povišati naročnino in ceno „Jugoslavije“. Je res, da z novimi cenami ne bomo baš na cenejši slovenski dnevnik, res pa je tudi da je „Jugoslavija“ — brez samohvale — najboljši in vsled tega tudi najrazširjenši in največ čitani slovenski dnevnik.

Ponavljali bi že večkrat povedano, če bi hoteli obširno razlagati naš program. Ostanje, kakršen je bil doslej, ker nam ravno priljubljenost in razširjenost lista daje najboljšo garancijo, da je ta program pravi! Neodvisni od strank in še bolj od nihovih fondov bomo z nadstrankarskega stališča posvečali pažnjo vsemu kar se vodi pri nas in okoli nas. Za korist naroda in države ter za dobrobit vsakega posameznika se bo borila „Jugoslavija“ tudi v bodoče brez ozira na stranke in osebe. Na lastni koži na bolje občutimo, kam je dovela našo državo divja strankarska zaslepljenost. Zato bomo tembolj delovali na to, da bodi vsakomur prva skrb korist naroda ne pa njegove osebe ali stranke. Marsikatera ostra — pa stvarna — kritika je že bila izrečena v našem listu. Vselej opravičen! A še ostreje bodo te kritike vse dotle, dokler ne dosežemo cilja. Doslednost in stvarnost, s katero zastopa „Jugoslavija“ svoj narodni in državni program sta v prvi vrsti pridomogla listo do slovesa, ki ga uživa. Dasi „Jugoslavija“ ni strankarsko glasilo, pa vendar šteje deset in desettisoče pristavev, med njimi pristaje raznih političnih strank a v prvi vrsti iskrene in poštene Jugoslovane. Vsi ti so prebrniki našega poštenega delu in dobrem namenu in uverjeni smo, da nam bodo tudi prihodnje leto ohranili svojo naklonjenost s tem da bodo ostali zvesti naročniki svetlega nadstrankarskega glasila „Jugoslavije“.

Informativni del lista smo v preteklem letu zelo dvignili a v bodočem ga bomo še bolj. Prvovrstne zveze z inozemstvom in organizirano dopisništvo doma nam bo omogočalo naihiterje in točno poročanja o svetovnih in domačih dogodkih. Lov za senzacionali — četudi je včasih momentano dober v reklamne svrhe — prepuščamo druge volje drugim.

Radi pomanjkanja prostora žal doslej nismo mogli nosčevati dovolj pažnje gospodarstvu. Omejit smo se morali le na najnujnejše in najvažnejše vesti, pa še teh nismo mogli priobčevati s potrebnimi komentarji. Odslej pa bomo upeli stalno obširno gospodarsko rubriko, kjer bomo prinašali poročila in razprave o domačem in tujem gospodarstvu vseh panog od prvovrstnih strokovnjakov. Čim pridemo v lastno tiskarno, si bomo lahko dovolili tudi priloge ter bomo tako lahko zadostili vsem nalogam lista in željam čitateljev.

Tudi podlistek ter vsa ostala vsebina lista bo taka da bodo čitateli zadovoljni v vsakem oziru. Nismo se strašili ne truda in ne izdatkov, da smo dovedli list do te višine, na kateri je danes in ne bomo se strašili dela v bodoče, da ga povzdignemo še bolj v korist celemu našemu narodu. Mogoče pa nam bo to le s krepkim sodelovanjem in podporo vseh dobromiselnih naših čitateljev.

Iz našo „Odkrite besede“ so čitateli razvideli naš položaj. In z veseljem moremo konstatirati, da nam doslej še nihče ni odpovedal radi tega naročnine, pač pa se je za l. 1921 prijavilo zopet mnogo novih naročnikov. Hude krize smo že preboleli mi vsi — in ta malenkostni povisek pač ni naihuša kriza — z dobro voljo in trdnim upanjem na boljšo bodočnost bomo urejali tudi to.

Naročniki, čitateli! Ostanite zvesti svojemu nadstrankarskemu, jugoslovanskemu glasilu „Jugoslaviji“.

Mnogo sreče v Novem letu!

Upravništvo „Jugoslavije“.

Ureditev štaj. meje.

Maribor, 29. decembra.

Na zadnja vprašanja razmejitvene komisije je odločila pariška konferenca veleposlanikov, da ima kot izhodišče za ureditev meje med Sv. Duhom in Muro služiti križišče razvodia med Dravo in Savko v administrativni meji med okralesi Maribor in Ljubljana, t. i. približno 200 m vzhodno od cerkve Sv.

Duha. Nadalje je veleposlaniška konferenca odločila, da se smejo na administrativni meji med Sv. Duhom in Muro izvršiti na potrebi malenkostne izpremembe. Na temelju te odločbe so se dne 28. t. m. vršila med jugoslovanskimi in avstrijskimi delegati pogajanja ki so izvedli malih del, dovedla do načelnega sporazuma. Natančno določitev meje v tem mejnem odseku bo izvedlo tehnično osebje obeh imenovanih delegacij na zemljepisnih podatkih, kakor se bo izid razmejitve objavil.

Amerika za črnogorsko deco.

V Črnigori se kuha vsak dan v 24 kuhinjah za približno 9000 otrok. Število kuhinj se bo povečalo, tako da se bo kuhalo za 15.000 otrok po zini kakor poroča glavni urad ameriškega Rdečega križa v Washingtonu. Kuhinje se nahajajo v raznih krajih Črnogore. Poverjenik za prehrano v Črni gori je izrazil največje priznanje za delo, ki se vrši v korist dece. Službena poročila iz raznih občin pričajo, da ima ta vrsta pomoči mnogo uspehov in da je popularna. Občinstvo je navdušeno sprejelo takih izrazov ljubezni do otrok in pomoči pri tej akciji. Prehrana dece je pokazala tako ugodne posledice pri šolskem obisku. Kakor hitro so začele delovati kuhinje, je narasel šolski obisk od 50 do 100%. Vsa dan prihaja na Cetinje v šolo bolniška strežnica ki pregleda otroke. Po njenem prizadevanju se le navpravo tudi začasno konališče za deca. Tudi se otroci konalejo in zdravijo, mnogokrat pa dobe tudi obleke.

Robert Lane, upravitelj ameriškega Rdečega križa za Evropo, je pred svojim povratkom v Ameriko izjavil, da se je odločil, darovati 200.000 frankov za gradbo nove srednje šole v Podgorici v Črnigori. S tem darom se bo moglo nadaljevati delo zgradbe, ki je zastalo zaradi pomanjkanja sredstev. Ta denar prispeva ameriška šolska mladiina. V novi šoli se bo vzdala spominska plošča v spomin na darežljivost ameriške dece.

Delo in stedenje.

Pred kratkim je imel premir angleške vlade Lloyd George na banketu zveze angleških industrialcev v Londonu govor, v katerem je izrekli zelo značilne besede o gospodarstvem položaju v povojnih evropskih državah:

„Čas trgovskega napredka je potekel sedaj nastalo gladna leta. Koliko časa bo trajalo to stanje ne vem in ne morem prorokovati, vendarle menim, bo trajalo dalje nego si utegnemo misliti. In to zato, ker trni vsled iste nevolje ves svet. Ako razmišljamo o sredstvih, ki bi bila v stanju to nevoljo in nezadovoljstvo odstraniti se moramo uveriti, da so take okoliščnosti zavladele povsod med vsemi narodi na svetu, med onimi, ki so upravičeni biti nezadovoljni in med onimi, ki ne bi mogli opravičiti razlogov svojega nezadovoljstva. Ta položaj se lahko tolmači kot neke vrste duševna epidemija. V tem slučaju torej ne gre za pomoč samo eni državi in enemu narodu. Če bi vse države svoje gospodarske sisteme še tako raznoliko uredile bi vendarle ne prišle na boljšo kot so sedaj. Naisi je

v državi uvedena obrambna carina, ali naisi je država brez uvozne carine, s popolnoma svobodno trgovino v pogledu izvoza in uvoza, naisi ima država še tako dobro vlado — država se vključ temu ne iznebi boleznin, na kateri boleha ves svet. V socialističnih državah, kjer je vse tako urejeno, kakor so to zamišljali socialisti, kjer je vse socializirano, je zlo še večje nego v državah, ki imajo po mnenju nekaterih individualno obliko. Delavci v vseh državah zdihujejo po boljšem položaju. Celo delavci pod zastavo Lenina in Trockega, ki so uničili kapital in kapitalizem o katerem so mislili, da tiči v njem vzrok bede in nezadovoljstva, iščejo po svetu tisto, kar so sami uničili. Kdor od nas hoče dovolno gospodarsko bolezen na svetu uničiti mora natorel odstraniti vzroke te bolezni. To pa se mora zgoditi v vseh državah z enako voljo in enako energijo in potrebno je, da se to zgodi čimprej, kajti sicer se bliža neodvratna katastrofa za kulturo in civilizacijo.“

Lloyd George je dalje apeliral na ljudstvo, naj dela in štedi kajti samo v delu in v štedenju je njegova rešitev. To je najboljša in najzdravejša reforma ljudskega napredka. Ljudstvo mora prisiliti k štedenju tudi vlado, da ne bo trosila denarja za nepotrebne reči.

Nova boljševiska taktika.

Petrograjska „Krasnaja Gazeta“ priobčuje Leninov govor, ki ga je imel 21. t. m. na konferenci 8. kongresa vsruskih sovjetov: „Socialisti — je dejal Lenin — vidijo v današnjih koncesijah polom komunizma. Ali ako se kapital zavzema za koncesije pri nas, le to samo dokaz, da je buržoazija priznala našo nepremagljivost. Res je, na svetovno revolucijo, na katero smo mi z gotovostjo računali, bo treba še dolgo čakati, toda s tem še ni rečeno, da smo premagani. Za sedaj nam meščanski kapital nudi še dobiček. Nekaj ameriški milijarder je dejal, da želi Amerika kupiti Kamčatko, da bi imela na njej vojaško oporišče proti Japoncem. Če bi bil prodal Kamčatko, bi nprigralo navdušenje ameriškega ljudstva vlado v Washingtonu, da nas prizna. Zato bomo mi Kamčatko oddali v najem samo za 10 let, ker obstoja nevarnost, da nam to sicer Japonska ugrabi. Tudi drugače ne moremo Kamčatke izkoristiti za lastno potrebo. Pogodba pa še ni podpisana. Poleg Kamčatke bomo oddali v najem tudi več milijonov desiatin gozdov v arhangeljski guberniji. V neodanih okraih se bodo naši delavci lahko priučili zapadnim tehničnim metodam.

Izdatanje koncesij ne znači miru, temveč vojno v drugi obliki. Če bi kapitalisti poskušali nas prevrtni ali na naše zakone izterati, bi se mi v tem slučaju poslužili naše izredne komisije za nobilitanje protirevolucije, ki bi se znala urediti svoje postopanje. V slučaju vojne bi imete tuicev ostalo nam. Revolucija ne gre po ravni poti temveč po krivuljasti. Zato se ne maramo le omejit na vojaško metodo.

EDINI SLOVENSKI DNEVNIK,
KI POROČA STVARNO
IN NEPRISTRANSKO,
JE „JUGOSLAVIJA“.

Razna poročila.

Drugi zakon pravoslavni svecenikov. Po odločbi arhierjevskega sabora bo tudi nadalje pravoslavni svecenikom prepovedan drugi zakon. V sveceniških krogih take rešitve niso pričakovali. Zato je odbor sveceniškega združenja sklical članke na sejo, na kateri so sestavili posebno izjavo, namenjeno javnosti in v kateri navedejo razloge proti navedeni rešitvi arhierjevskega sabora. Ker odbor smatra, da taka rešitev arhierjevskega sabora ni definitivna, se je na 2. februarja 1921 sklical izredna skupščina svecenikov, ki bo sklepala o tem vprašanju. Proslili so arhierjejski sabor, da do te skupščine ustavi svoj sklep glede svecenikov, ki so se druzici poročili in onih svecenikov, ki so jih poročali.

Iz zgodovine svetovne vojne. Bolgarski ministrski predsednik Stamboljski objavlja v pariškem „Matinu“ opis svojega uletništva med vojno. Bolgarska vlada da ga je večkrat potkušila odstraniti. Najvažnejši dogodek pa je, da sta prišla konec l. 1916 dva avstrijska častnika v njegovo stanico v Ječi. Izjavila sta, da ju je poslal k njemu cesar Karl. Povedala sta mu, da je Avstrija uvedla pogajanja glede poseb-

nega miru s Francijo. Razložila sta mu potrebo, da se Bolgarija pridruži temu gibanju. Za to pa je potrebna, da vstopi Stamboljski v kabinet. Kmalu nato pa je Nemčija izvedela o brezuspešnih prizadevanjih Avstrije za separatni mir in je poslala v Bolgarijo dve diviziji, da bi obdržala premirje.

Nova grofovska stranka na Madžarskem. „Az Ujsag“ doznava, da namerava grof Jula Andrássy ustanoviti politično stranko, čije program bi bila najna izvedba gospodarske in finančne reforme in ki bi se tudi pečala z državopravnimi problemi. Stranka, ki naj se ustanovi, bi se v glavnem naslajala na skupno disidentov.

Tudi Dunaj trebi habsburške spomine. Dunajski mestni svet je sklenil, da se do sedanjega Kronprinca Rudolfa-Strasse v II. okraju na Dunaju odslej imenuje „Lassalle-Strasse“.

Požar na jahti ameriškega predsednika. Na krovu predsedniške lahite „Mayflower“ je izbruhnil požar. Častniške in podčastniške kabine so znatno poškodovane, vendar se predsedniški kabini ni zgodilo ničesar. Sestavljena je komisija, ki bo preiskovala vzroke požara.

Gospodarstvo.

NEZAUPANJE V DRŽAVNO GOSPODARSTVO.

V včerajšnji številki našega lista smo poročali da razpoše v kratkem češka vlada veliko notranje in zunanje državno posojilo v svrhu kredita za javna dela. Nal sledi danes nekoliko pojasnila o razlogih, zakaj naša država še ni v stanju nastopiti podobno pot. Naešli smo, da moderna država brez takih posojil ne more biti kos potrebnim javnim investicijam, kakor tudi ne more urediti valutnega vprašanja.

Vzroki ki ne dopuščajo, da naša država z uspehom nastopi pot notranjega še manj pa zunanega državnega posojila, so različni. Dočim je francoski narod, ki rad podpisne državna posojila konsolidiran in zaveden ter vzrojen v finančnih operacijah, teh lastnosti pri nas še ni opaziti. Pri nas je narodno zedinjenje še vedno v povojih, državni čut še ni dovolj razvit in dosledno manjka tudi čut dolžnosti naprav državnih potrebam. Od strani brezdušnih elementov se celo dela na to, da se ruši ugled države ter stavlja s tem v nevarnost celo njen obstoj. Kar neugodno vpliva na zaupanje v državo ne le med podaniki iste nego tudi, in to še bolj v inozemstvu. Tako nerazpoloženje naroda nalde seveda hrane tudi v omalah ekonomskih in socialnih razmerah po svetu sploh, kar je posledica dolgotrajne svetovne vojne.

Slabo so vplivala na zaupanje v državna posojila tudi številna prisilna posojila v bivši Avstriji tekoni svetovne vojne. Ta posojila so imela katastrofalne posledice za podpisnike posojil vsled česar mnogi raje hranijo svoje prišednje doma, kakor da bi jih nalagali v državnih posojilih ali v denarnih zavodih sploh. Da se odstranijo vsi ti faktori, ki ovirajo možnost uspeha državnih posojil pri nas, ter da si pridobi država zaupanje svojih podanikov, ki imajo razpoložljiva denarna sredstva, treba bo drugi strani, da država to zaupanje upraviči z redno in vestno finančno upravo ter s finančnimi garancijami svojim upnikom.

Naša finančna uprava pa je dosedaj stavila na to, da se vsa ta zaupanja odstrani. Brezvlada carinska in železniško-tarifna politika, nesrečna roka pri reševanju valutnega vprašanja, posebno kar se tiče razmerja krone do dinarja neizplačanje odtegnjenih 20% ob živostu kronskih novčanic in slednjič neizplačanje prvih državnih bonov (zakladnic) ob zapalosti, ne da bi se poskrbelo vsaj za zakonito podaljšanje — vse to pač ni moglo utrditi zaupanja v državno upravo, še manj na ustvariti potrebno razpoloženje za podpisovanje državnih dolgov od strani njenih podanikov, da ne govorimo o zaupanju v inozemstvu, ki je od začetka naše državne samostojnosti do danes dosledno manjš in manjš. Da se tako razpoloženje kolikor toliko popravi ter ugled pot za državna posojila, je nujno potrebno, da nabere državna uprava revidira svoje dosedanje postopanje, da se uredi in konsolidirajo naše notranje politične razmere ter da se potem šele smotreno loti ozdravljenja razmer splošne naravi, omenjenih v prvotni tezi razmotrivanja. Pri današnjih razmerah pa bi razpis državnega posojila bodisi notranjega, bodisi zunanega, ne imel nikakega izgleda na uspeh.

Priglasitev zasebnih žrebecv radi licenciranja. Na podstavi zakonitih predpisov se s tem splošno razglašja, da morajo lastniki žrebecv, ki stanujejo v mestnem okrožju ljubljanskem in hočejo v prihodnji spuščajni dobi spuščaji svoje žrebece za plemenitost tujih kobil, priglasiti te žrebece najpozneje do 15. januarja 1921 pri mestnem magistratu (gospodarskem uradu). Žrebece je priglasiti pisмено ali ustmeno ter obenem naznaniti a) ime, priimek in bivališče žrebečevega lastnika, b) pasmo in rod, starost in barvo, kakor tudi staljističe žrebečeve. Opozarja se, da se za žrebece toplokrvni pasem pod širimi leti in za mrzlokrvne žrebece pod tremi leti splošno ne daje dopustilo za spuščanje.

Novat ovarna v Celju. Pod imenom „Cinal“ je ustanovil Jos. Kürbisch v Celju tvornico kovinskih predmetov in modernih zlitin. Nova tovarna je edina te vrste v Jugoslaviji in ima glavni namen, izdelovati jedilno orodje iz modernih zlitin (torej ne samo iz medenine). Tovarna ima lastno galvanizacijsko napravo in svojo gravirno, Pozneje se bo izdelovalo tudi drugo kovinsko blago, kakor nabitki za polštvo, vrata, okna itd. Tovarna bo zaposlovala 8 uradnikov in do 50 predelavcev, ki bodo v prvi vrsti Slovenci in Italijani, zato

zasluži podjetje naklonjenost slovenske javnosti.

Reorganizacija uprave fondov. Kakor je bilo objavljeno s finančnim zakonom za 1920-21, je bil trgovinski minister pooblaščen, da sme izvesti izpremembe in popolitve zakona o upravi fondov, da bo mogla uprava fondov opravljati ne samo dolgoročne hipotekarne posle, temveč tudi kratkoročne, s katerimi se uprava fondov dosedaj ni bavila. Med nje spadajo: 1. Dovoljevanje posojil na podlagi vrednostnih papirjev; 2. eskompt in reeskompt menic; 3. vplačanje tekočih računov, giro-poslov, izdajanje čekov in akreditivov; 4. kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev na tuj račun; 5. sprejemanje denarja proti obrestim na vložne knjižice in tekoči račun; 6. vplačevanje in izplačevanje za tuj račun; 7. hranjenje denarja in drugih vrednostih. V take posle bo smela uprava fondov vlagati samo denarna sredstva, nabavljena s hranilnimi vlogami ter se bodo vodili popolnoma ločeno od hipotekarnih poslov. Ker je pravilnik za to fondovo poslovanje že gotov, se bo poslovanje takoj začelo. Uprava le že objavila, da bo plačevala za vloge 6% obresti, za posojila pa bo zahtevala 9%.

Naš letošnji sladorni pridelek bo znašal, kakor poročajo trgovski listi, komaj 2500 vagonov. Pri največji štetnji porabi Jugoslavija 8000 vagonov sladkorja. Z letošnjim domačim pridelkom bomo pokrili torej komaj eno tretjino lastne potrebe, ostali dve tretjini pa bo treba nakupiti v inozemstvu, kar znači za našo valuto zopet veliko pasivo. Vlada se je torej od lanske sladkorne kampanje do danes le malo ali nič pobrjala za povzdigo domače industrije. Pa kaj vladi pospeševanje sladkorne industrije! Saj bodo njeno nerodnost plačali itak konzumenti.

Cene klavne živine so bile prošli teden na hrvaških seljih sledeče: voli 12—16 K, krave 12—14, telce 12—15, bikli 11—14, teleta 16—19, debele svinje 30—36, mršave svinje 30—34 K. Kupčila je bila slaba.

Zvišanje kapitala. „Narodna banka“ d. d. Zagreb je šele pred kratkim zvišala svojo glavno od 50 na 100 milijonov kron, 28. t. m. se je vršila nova skupščina banke, na kateri se je sklenila delniška glavica zopet zvišati.

Mednarodna trgovina in promet. V Parizu aboruje mednarodna komisija za ureditev trgovskega in ekonomskega prometa med zapadno in vzhodno Evropo.

Za podpredsednika te komisije je izbran Jugoslovane dr. Djurić, Komisija je odločila, da se poleg luksuznega vlaka uvedejo tudi direktni vlaki vseh razredov ter da se izenačijo tarife na vseh progah, na katerih bodo vozili ti vlaki.

V Bernu se vrši zasedanje mednarodne komisije za promet. Ta komisija je sklenila, da se uvede nov balkanski vlak, ki bo vozil po novem letu na progi Berlin, Dresden, Bodenbach, Praga - Brno - Bratislava - Budimpešta - Beograd - Niš - Sofija - Carigrad - Nisur bi se od vlaka odpelo nekaj vagonov, ki bi vozili v Solun in Atene.

Italijansko posojilo v Jugoslaviji. Agencija Stefani deimentira časnikarska poročila o pogajanjih med Italijo in Jugoslavijo glede italijanskega posojila Jugoslaviji.

Svilarska industrija. Ministrstvo za trgovino in industrijo je ukrenilo vse potrebno, da začne tvornice za izdelovanje svil v naši državi z intenzivnim delom. Sirovin za predelavo svil se nahaja sedaj v vseh tvornicah za 3 milijone dinarjev.

Braški kamen za Anglijo. Te dni je oplenila tvrdka Caharija & Bull iz kamnolomov na otoku Braču v Anglijo 50 vagonov braškega kamna. Sploh postaja zanimanje za braški kamen, ki je izvrstne kakovosti, vse večje in večje. Naša vlada je seveda tudi ta kamen neusmiljeno zadržala.

Naša pogajanja za trgovsko pogodbo z Nemčijo. Pogajanja za trgovsko pogodbo z Nemčijo, ki so se začela že pred daljšim časom v trgovinskem ministrstvu, niso imela dosedaj nobenega rezultata. Na konferencah med našimi in nemškimi delegati so pretresali samo vprašanje, na kak način naj se sklene dogovor. Možnost, da se sklene caruska pogodba, za katero se nemški delegati posebno potegujejo, je zaenkrat popolnoma izključena, ker namerava ministrstvo take pogodbe, ki bi bila najprej zavezujoča za nemške delegacije, ki se imela skleniti na podlagi svobodne trgovine. Ako bo pogajanja tekla ugodno, se bodo najbrže podaljšala za deset do petnajst dni. Predsednik naše delegacije je dr. Mirko Popović, drugi delegat je Milan Todorović, načelnik trgovinskega ministrstva, tretji pa Sava Lukić, ravnatelj carinske direkcije. Prideljeno jim je potrebno številno strokovnjakov, katere so delegirala vsa ministrstva, ki so zainteresirana na pogodbi. Predsednik nemške delegacije je Karel pl. Stockhammer, ravnatelj ministrstva za zunanje stvari v Berlinu.

Pošljite naročnino!

Dnevne vesti.

— Vsem naročnikom danes priganemo položnice v svrhu obnovitve naročnice, ki znaša od 1. jan. 30 K mesečno. Vljudo prosimo, da nam vsi čimprej vpošljejo naročnino, da ne nastane v pošiljanju lista prekinjenje. Oni, ki so že plačali delno naročnino za 1. 1921, naj vpošljejo še za vsak mesec diferenco 10 K po priloženi položnici. Oni, ki so se zakasnil s plačilom za december, naj pošljejo z novo naročnino obenem tudi zaostanek. — Kdor plača četrtletno naročnino, dobi kot nagrado umetniško trobarvno sliko, izdelano od ak. slik. M. Gasparija, ki jo da delati lastništvo lista nalašč v to svrhu. Naročniki bodo dobili tudi lične župne koledarčke.

— Nemško razumevanje svobode in tolerance. Bivši gerent v Velikovecu g. Čarf in g. kanonik Štibi sta se mudila tik pred Božičem v Celovcu. Obadva so na ulici napadli Nemci in jih neusmiljeno pretepali. G. Čarf se je vrnil v Velikovec medtem ko manika za kanonikom Štibiom vsaka sled in se ne ve, kaj da so Nemci z njim storili. Mi pa jih božamo z ročavicami.

— Iztriranje davka. Finančna delegacija obavlja uradno, da je minister za finance odredil, da se vsi davki, ki odnajo na čas od 1. 1. do 31. 5. 1921 razen davka na poslovni promet in davka na vojne dobičke brez ozira na zapadlost po dosedanjih predpisih iztrirajo prisilnim potom do preteku 14 dni, ko se tozadevna odredba objavi po občinah. Za 1. 1921 se neopredisane davke je plačati po višini zadnjega prednisa.

— Blagor preganjanji. Iz vrst obmejnih redarjev-Primorcev smo dobili naslednje vrste: Od prevrata sem deluje na severni meji mnogo bivših tržaških in gorških redarjev. Služba na meji je težavnejša in odgovornejša, kakor kje v zaledju. Poleg izrazito službenih dolžnosti mora vsak državni uslužbenec upoštevati tudi narodni moment. Primorci so bili v tem oziru popolnoma na mestu, ker nasproti Nemcem niso poznali cencanja in popuščanja, kadar je šlo za državne interese. Eden izmed najbolj energičnih je bil policijski nadzornik v Radgoni g. Anton Prelec. O njem je znano, da je bil kot redar v Trstu odločno naroden in so ga zaradi njegovega narodnega prepričanja vedno preganjali. Po prevratu je prišel na severno mejo in pokazal tokom svojega dvajsetletnega službovanja v Radgoni zanesljivost in vzoren nastop. Nikdo mu ne more očiti niti najmanjšega prestopka v službi. Toda njegova vestnost in nepopustljivost, ko je šlo za resnično korist države, mu je nakopala neprijatelje med onimi, ki so prijatelji ljubega miru na meji in ki gredo Nemcem na roko tudi tam, kjer se godi državna škoda. Zaradi tega je bil g. Prelec menil, tebi nič, premeščen iz Gorne Radgone v Apače, samo da bi izostala njegova kontrola na marmekomenu. Ravnotako je bil premeščen radi neprijateljnosti pri naših gospodih ter pri Nemcih in nemurjih narodno delavni redar g. Oreš. Ne glede na osebe sta oba slučajna zanimiva in spadata v javnost. Čemu preganjati državnega uslužbenca, ki je bil dosleden in pravičen v službi za državo? Čemu preganjati poštenjaka, ki tega ni zaslužil?

— Slovenski »Familienabend« v verški restavraciji. Častitamo onim Slovincem, ki držijo renegatem zagrinjalo. Res občudovanja je vredna slovenska poštenost, ki je zelo podobna suženjski ponižnosti.

— Društvo upokojencev južne železnice je po dolgotrajnih pogajanjih z ravnanstvom doseglo za svoje člane iste ugodnosti, kakor jih uživajo upokojenci državnih železnic. Vsak član, oziroma vdova, dobi do 15. januarja 1921 nabavni prispevek 1000 K in za vsakega neposkrbljenega družinskega člana po 200 K. Do 1. februarja se morajo izplačati zvišane pokojnine in rentnine za meseca januar in februar.

— Zopet spremembe v diplomatičnem zboru. Za pomočnika ministra za zunanje stvari bo prišel v Beograd dr. Milutin Jovanović, sedanji poslanik v Bernu. Dosedanji pomočnik ministra za zunanje stvari Popović pa pride za poslanika na Dunaj.

— Višina oškrbnine v naših bolnicah. Od 1. januarja 1921 dalje do preklica znaša oškrbnina v ljubljanski bolnici v III. razredu 35, v II. razredu 120 in v I. razredu 200 K dnevno. V Mariboru in Celju III. razred 30, II. razred 120, I. razred 200 kron. V bolnicah v Slovenjgradcu, Brezicah, Ptuj in Murski Soboti III. razred 25, II. razred 100 K, I. razred 150 K. V blaznici na Studencu III. razred 25, II. razred 60 in I. razred 100 K.

— Volje leto. Iz vseh gozdnatih pokrajin prihajajo poročila o pojavih sesedanih volkov. Posebno predrzni so volkovi v Bosni in v obmejnih krajih Dalmacije, Srbiji »stogodišnjak« (stoletna pralica) prorokuje, da se bo v zimi 1921 pojavilo izredno mnogo volkov.

— Goslinjski pretep. Na Stefanovo je bila v gostilni Jos. Ravnika na Seli več

črna veselica, pri kateri je tovar. delavec Jos. Kačar napadel s boksarjem brata Josipa in Andreja Samar. Prvega je ranil na nosu, drugega pa na glavi. Oba so prepeljali v deželno bolnico.

— Umri je 24. t. m. v Radečah pri Zidanem mostu g. Ivan Benigar, gimnazijalski profesor v p., v 76. letu svoje starosti.

Ljubljana.

— Delavsko kulturno bodo otvorile z novim letom ljubljanske komunistične organizacije v »Železničarskem domu« na Turjaškem trgu.

— 2000 K za mestne reveže je darovala tiskarna za živilo, Janko Popovič v Ljubljani. Ostalim v posnemanju.

— Izredni občni zbor »Društva Jugoslovenskih novinarjev v Ljubljani« se vrši 16. januarja 1921 ob 10. ure dopoldne.

— Slovensko lovsko društvo priredi na Svečnico velik lovski ples v vseh prostorih Narodnega doma v Ljubljani. Priladitev obeta biti zelo lepa. Podrobnosti priobčimo kasneje.

— Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. Danes zvečer ob 8. ura moškega zbora.

— Na Silvestrov večer »Ljubljanskega Zvona«, ki se vrši v petek v vseh zgornjih prostorih Narodnega doma, opozarjamo vse prijatelje pesmi in neprisljane zabave. Pridite!

— Ljubljanski šahovski klub priredi občni zbor v četrtek, 30. t. m. ob 8. uri zvečer v restavraciji »pri Roži«, Židovska ulica. Dobrodošli tudi drugi ljubitelji šaha. Odbor.

— Klub kolesarjev in motociklistov »Miriša« priredi v petek ob 8. zvečer v gostilni »Lozari« na Sv. Jakoba trgu družinski Silvestrov večer s pristo zabavo s sodelovanjem salonskega orkestra. Vstop vsakomur prost.

— Konja sta se splašila dne 28. tm. Trgovcemu hlapcu Fr. Kovačiču. Splašena konja sta zadržala s praznim vozom po Kolizelski ulici Na vozu. Oposposvetele ceste sta podrla 60 letno Katarino Kovč. Zeno železniškega kurjača, ter šla z vozom čez njo. Kovč je dobila težke zunanje in notranje poškodbe na glavi in prsih. Prepehali so jo nezavestno z rešilnim vozom v deželno bolnico. Konja sta se ustavila pred prečnico čez Cesto na gorensko železnico.

— Policia ima dober spomin. Pred dvema leti je bil odnešen iz vrta vile K. na Cesti na Rožnik kip bradatega palčka. Sinčal se je naznanil policiji. Prejšnji teden je imela policija preiskavo v neki hiši ter pri tem zagledala pogrešanega palčka, ki se je vrnil lastniku. Palček se ni med tem časom prav nič postal, še celo rastline v njegovi vazi so zelenele.

— Tatvine v »Mestnem domu«. Hišniku K. J. v Mestnem domu, je bilo 27. tm. zgodaj jutraj ukradeno iz stanovanja črna moška zimska suknja s križasto podlago in zametastim ovratnikom ter temnomoder ženski plašč.

— Nepošte pomočnik. Pleskarskemu mojstru T. M. v Spod. Siskli je njegov pomočnik J. H. ukradel za 1400 K črneza iz delavnice v Kolodvorski ulici.

— S postelje padel in se ubil. V noči 27. tm. je v mestni ubožnici v Japljevi ul. uboječ Leopold Krulc dobi epileptični napad, pri čemur ga je z veliko silo vrglo s postelje na trda parketna tla, kjer se je tako močno udaril na sence, da je na mestu izdihnil.

Maribor.

Dobava plina. Ker je mestna plinarna zopet dobila manjšo količino premoga, li bo do nadaljnjega mogoče dobavljati plin vsaj za javna poslopja.

Vsled pomanjkanja plina je bil poštni urad, razen brzojavnega oddelka, prisiljen, omejiti uradne ure za čas od osmih do šestnajstih. Ko bo plinarna zopet obratovala, odpade začasna omejitev uradovanja.

V našem gledališču nekaj ni v redu. Zadnji čas se skoraj dan za dnem izpreminja poprej določeni repertoar, kar dela obiskovalcem gledališča, zlasti pa abonenti, mnogo nepotrebnih sitosti.

Nov kapelnik. V Maribor je dospeval znan gorški rojak H. Vogrič in prevzel pri tukajšnjem gledališču mesto kapelnika. Vogrič je izza svojega delovanja na glasbenem polju v Trstu dobro znana osebnost in bo v Mariboru za povzdigo naše glasbe dobrodošča moč.

Na zadnji živinski sojem dne 20. t. m. je bilo prignanih skupno 213 glav živine.

VELIKE SLEPARJE IZSELJENIŠKIH AGENTUR.

Policija je zapela izseljeniško pisarno Strukelj in Horak v Ljubljani (Kolodvorska ulica 35), ker je zakrivila razne sleparije. Tako se je n. pr. zgledilo pri policiji več kmečkih fantov, ki so trdili, da so plačali L. Strukelja za potne listine v Ameriko po 21.000 K, dočim Strukelj fantov niti poznati noče. Strukelja uslužbenca, njegov sorodnik Fr. Strukelj in neki Adolf Vindlišta pravčasno pobegnita s polnim malhami kmečkih žulfov. Strukelja agentura pa je tudi v zvezi z goljufivimi manipulacijami v Črnomlju. Tovarna teh slovari je

bila pri tajniku okrajnega glavarstva Zeg, zapletenih pa je tudi še več odličnih oseb, med njimi baje tudi župnikov. Zega je s pomočjo drugih uradnih oseb priskrboval mladim kmetiskim fantom, ki so bili še vojaški obvezanci, ponarejene krstne liste in druge dokumente. Seve so morali fantje mastno plačevati, po 4000 K. Strukelj je potem skrbel za nadaljno pot v Ameriko, seve zopet le proti visokim preplačilom. Obsežna preiskava je v teku. Kdor je bil oškodovan po firmi Strukelj in Horak, naj to javi osebno ali pismeno deželnemu sodišču v Ljubljani sklicevale se na št. Vr. IX. 2076-20. Baje je bil Lev Strukelj tudi v Ameriki na slabem glasu ter ni užival zaupanja. Neumevno je torej, kako je mogel dobiti koncesijo za agenturo, še bolj čudno pa je, da se mu je zaupalo razdeljevanje ameriških daril. Kako so se razdeljevala darila bo tudi skušalo dognati sodišče.

NEDOSLEDNOST KOČEVARJEV.

Nekdo je zadnjič v »Jugoslaviji« našlo spomin naših cerkvenih razmer, v katerih se je vedno kaže nemška nadutost in krivico. Naj temu še jaz nekaj dodam. V mestni župni cerkvi je vsako drugo nedeljo in vsak drug praznik ob pol 7. uri slovenska pridiga ter popoldne slovenski krščanski nauk. To je vse! Pa pri tej službi božji so oklici in oznanila izključno le v nemškem jeziku! To je doslednost! — Dalje: kako pridimo mi Slovenci do tega, da bi morali prav mi zgodaj vstajati? Zakaj nimamo tudi mi vsako drugo nedeljo ob devetih slovenske pridige? Ali smo »minderwertiger«? Ta služba božja je najbolj obiskana, pa se govori, da jo hoče g. dekan opustiti, samo da mu ne bo treba dati, kar zahtevajo Slovenci: vsako drugo nedeljo slovensko pridigo; saj peti ni treba, da se ne bo kdo izgovarjal: ne moremo! Radovedni smo, koliko je resnice na tem. Dalje: ob miselnih malnikih ali junjah je bila slovenska pridiga samo ena in sicer jutraj Veliko in opravčeno je bilo godrnjanje. — Dalje: Gimnazijama eno nedeljo slovenskih službo božjo — za 70-80 učencev Slovencev, drugo nedeljo pa nemško za mendo 20 Nemcev. Doslednost?

— Sicer pa je v cerkveni upravi na kočevskih župnijah vse nemško: pečati, dopisi, uradovanje, matice, lapiski, sploh vse. Radovedni smo, kako nji slovenske otroke krščanski nauk. — Pozivljamo vse prizadete slovenske starše naj javijo svoje izkušnje in opazovanja v tem pogledu. Ker to vendar ne gre, da bi nam nalašč kljubovali in nagajali, dočim Kočevarji zase vedno hočejo nemško uradovanje. Se vedno dvojna mera. Ali pa je morebiti zanje državni in uradni jezik še vedno nemški? — Opozarjamo tudi slovensko javnost na Kočevskem, da pazi, kako bodo Kočevarji šli ob ljudskem štetju. Da bi radi kaj Slovincem prišli proti njih volji, se ume, a tu se ne bo šlo »hoče« oder »nolere«, ampak po pravici, in za to morajo kočevski Slovenci preskrbeti sami ter vsako tako nemško agitacijo v kati zapreti Viglanti-tibus iura!

VAŽNA IZNAJDEBA NA STROJNO-TEHNIČNEM POLJU.

G. Francu Kvasu, poštnemu uradniku, se je posrečilo konstruirati nov gonilni stroj, ki obeta biti velike važnosti za dosežanje strojno tehnično. Stroj bo lahko služil kot gonilno sredstvo pri motornih kolesih, avtomobilih; lahko bi pa vleklo celo težke tovarne vlake. Konstrukcija tega stroja je enostavnejša, nego ona od benčinskih motorjev. In zahteva za proizvajanje iste množine energije mnogo manjše dimenzije kot dosedanj stroji. Prednost tega stroja pred drugimi je zlasti ta, da je v stanju, izrabljati dovalno mu toploto v višini do 75 odstotkov, tako da odpade samo 25 odstotkov gorilnega materiala kot neuporabljene. Ta ekonomičnost se z izboljšanjem konstrukcije lahko še stopnjuje. Prvi poskus, napravljen pred kratkim pri nekem mehaniku v bližini Ljubljane, se je posrečil in v polni meri potrdil iznajditeljeve upe. — Želimo iznajditelju, da se v svoji iznajdbi ni varal.

Sport in turistik.

Šmucarski tečaj v Bohinju. Interesente opozarjamo, da se prične šmucarski tečaj za novince — dame in gospode — v Bohinjski Bistrici 3. januarja 1921. Tečaj bo brezplačen in bo trajal 14 dni. Prvi tečaj se bo vršilo sistematično vežbanje v najbližji okolici Bohinjske Bistrice, proti koncu tečaja pa se projektirani 4 lepi, tudi za pravkar izvežbane novince primerljivi, lahki izleti v bohinjske planine. Za tečaj je pripravljeno že več udeležencev, dam in gospodov, iz Ljubljane, Zagreba, čelo posamezniki iz Rume in Mostarja, in bo to prvi jugoslovanski šmucski tečaj, na katerem se snidejo ljubitelji šmucke sporta iz raznih pokrajin naše kraljevine. Za dobro prehrano in prenočevanje po zaključenih sobah je poskrbljeno. Celoletna dnevna oskrba za udeležence tečaja kot goste, ki se mude v Bohinju najmanj 1 teden, se računa 20 dinarjev.

Slovensko Planinsko društvo opozarja na svoj občni zbor, ki se vrši danes 30.

tm. zvečer ob 8. v restavracijskih prostorih Narodnega doma v Ljubljani.

Književnost in umetnost.

Ljubljanski Zvon. Vsebinska enajste številke: Vida Jerajeva: Tja k mučenici. — Miran Jarc: Glube noči. — Ivo Šorli: Gospa Silvija. Povest (Konec). — Igo Gruden: Jutro na morju. — Miran Jarc: Pesem. — J. A. G.: Iz Cimpermanovega kroga. (Konec prihodnj.) — Igo Gruden: Pogledal sem ti. — Milan Fabjančič: V plamenih. (Konec). — Oustav Striša: Dama. — Dr. Avgust Zigon: Korykova pogodba z Blaznikom iz leta 1838. (Konec prihodnj.) — G. F. Spomin na Kettleja in Murna. — Miran Jarc: V miraku ob akordih klavirja. — Ivan Zorec: Francka. (Konec prihodnj.) — France Veber: Bergsonova teorija smešnega. (Konec prih.) — Franjo Roš: November na vasi. — Ivan Albrecht: Tomljeve Thie mlada leta. (Konec prih.) — Pastuškin: Korčki in podlessek. — Alojzij Gradnik: Oj hodi, hodi. Književna poročila. Nove knjige.

Pokrajina.

Pilberk. Za časa jugoslovanske uprave je bil pri tukajšnjem okrajnem sodišču nameščen kot kancelist gosp. Marčič. Stanoval je v gostilni pri Nemcu in izključno v tej gostilni občeval. V slovensko družbo ni nikdar zahajal. Narodnih prireditelj ni nikoli posečil. Bil pa je v precel tesnih zvezah z nekaterimi zagrizenimi narodnimi nasprotniki. Udeležil se je pogreba nekoga Nemca, ki je ubil našega odvjetnika dr. Sušnika iz narodne nestrpnosti. Vse to smo moč prenesli v misel, da hoče g. Marčič pridobiti Nemcevo rodbino in se nekateri Nemce, da bodo glasovali za Jugoslovajlo, toda temeljito smo se motili. Nemecovi so pokazali težnjo svojo zagrizenost, čim se je bližal plebisit. Upali smo pa, da jih bo gosp. Marčič vsaj v toliko pregovoril, da se bodo glasovanja vzdržali, ali tudi v tem smo se motili. Po plebisitnem polomu je g. Marčič odšel z jugoslovansko upravo. Sem smo dobili nemške uradnike, na sodnijo skoraj same izvenkoroške renogate. Ti gospodje pa se obnašajo napram nam malo drugače (akoravno so sami Slovenci), kot se je obnašal proti Nemcem g. Marčič. Mislimo, da je bil g. Marčič premeščen kam globoko v Slovenijo, toda zvedeli smo, da je pridoben sodišču na Prevaljah, tik ob meji. Bate ima svoje stanovanje zopet v splošno znani nemško - zagrizen hiši Brundola v Oštjanju. Značilno! Zopet med nemurji. Kakor slišimo, g. Marčič še vedno vzdržuje zveze z našimi Nemci.

Prevalje. Pilejo nam: »Napreje« je v svoji šte. 287 napadel tukajšnja sodna uslužbenca B. in P., češ, da je njuna politika pripomogla k nesreči na Koroskem. Dopsnik smatra menda za pravo politiko tisto, ki jo je uganjala njegova internacionalna. Naša politika nam je prinesla 15.000 glasov, njegova pa je odbila še tistih par delavcev, ki so nekaj čutili z nami. B. in P. nista bila na vodilnih mestih, torej nista mogla odločevati o plebisitnem delu, dočim je bil dopsnik agitator soc. dem. stranke ter imel odgovornejše mesto. Kdo je zakrivil nesrečo, bo najbolj znano konzum in gospodarski zadrugi v Sinči vasi.

Jesenica na Gorenjskem. Odkar je izdala deželna vlada sporazumno s civilnim komisarjatom v Trstu ukaz, naj se vsi primorski begunci vrnejo v barake v Crvinjan, se je začela pri nas ostudna gonja zoper neodrešene brate. Se pri nobeni akciji niso bili vsi tako edini od merodajnih činiteljev do najpreprostejšega delavca, kakor pri tej. Begunce delajo odgovorne za vsa zla, za korupcijo, dragotno, brezposelnost itd. Krivni bratje brez domovine so vsem na poti, nočejo pa videti zagrizenih Svabov iz Nemčije in Avstrije, ki ne znajo ali nočejo znati slovenski, vendar pa odjedajo domačinom najbolj kruh. Ne tirajte bednih naših primorskih bratov v obup ter se ne čudite, ako bi obupani pozabili na bratske vezi ter se pregnani med tuje začeli orijentirati na napačno stran. V zaščito preganjanj naj bi nastopila vsaj »Jugoslovanska Matica«, ki ima na Jesenicah močno podružnico.

Slov. Bistrica. (Kje je tobak?) Čuli smo, da ima Jugoslavija tobako, da je dovoljen izvoz. Pri nas in tudi v celotnem mariborskem okraju pa je toliko pomanjkanje tobaka, da kadilci niti tistega ne dobi, kar mu gre na mesec in karto. Ali je tobak res samo za tihotapec in veržinike? Merodajne oblasti naj vendar preiščejo vzroke ter odpomorejo krivici, ki je tudi vzrok splošne nezačovednosti.

Konjica. Naš »Sokol« je šele dobro leto star, a se krepko razvija, marljivo televadbo, pa tudi prosvetno delo. Letošnje jesen nam je »Sokol« priskrbel tri dobro uspele prireditve: Miklavžev večer in gledališki predstavi dne 7. in 8. t. m. skupno s »Čitalnico«. Za prihodnjo zimsko sezono pripravljata »Sokol« in »Čitalnica« celo vrsto lepih gledaliških predstav, kakor »Krivopisnež«, »Rodojib iz Amerike«, »Divji lovec«, »Deseti brat« itd. Že

leti bi bilo, da bi se konjskega družabnega življenja bolj živahno udeleževali tudi okolici.

Iz Škofje Loke. Vsled poraza pri zadnjih volitvah so naši klerikali vsi iz sebe, izbrali so si sedaj kot cilj svojih napadov Škofjeloškega Sokola. V ta namen se poslužujejo skrajnega sredstva — očetov kapucinov. Neverjetno, kajti z o. kapucini smo se dosedaj razumeli čisto dobro, pripadnost tej ali oni stranki ni ovirala medsebojne naklonenosti. Umilivo torej, da smo jih vedno radi podpirali z izdatnimi sredstvi. Dejstvo pa, da razdeljujejo potom svojega cerkvenika protisokolske brošure luskajoče vsebine, da iste dele celo upoti ljudem, ki jim prinašajo darove, nas odvrača od dosedanje naklonenosti in sili, da revidiramo svoje stališče do njih.

Kostanjevica. Pri nas se nahaja krožek pet »narodnozavednih frajlic«, ki dokumentirajo svojo narodno zavest s tem, da jih skoro nikdar ni slišati govoriti v slovenskem jeziku. Zaenkrat naj zadostuje samo ta opomin.

Drobiž.

Samomorilna epidemija v Madžarski. Vsled neznosnih razmer v Madžarski so samomorji v Budimpešti na dnevnem redu. S tem zlom se obširno bavi v eni zadnji številki »Pester Lloyd«, ki izvaja v članku pod naslovom »Samomorilci«, da si ne bi mnogi končali življenja, če bi imeli možnost, da se pošteno prežive. Ti vedno bolj se množijo nesrečniški so krvave priče bližnjega dvoma, da-li država sploh pospešuje življenske možnosti državljanov. Ti številni samomorji so resen memento, ki ga naj bi vsi voditelji države in družbe upoštevali.

Sport, ki ogrožajo lepoto. Akoravno so ženske vsem sportom naklonjene, se vendar zdi, da se nekaterih ogibljejo. Katera lepota bi n. pr. svoj dražestni nasek izpostavljala nevarnostim rokoborbe? Nevarjen je tudi nogomet, še bolj pa hokej, ki je neke vrste igra z žogo. Ta sport je posebno v Ameriki zelo razširjen ter se tudi ženske zanj ogrevajo, dastravno si je že mnoga pri igra poškodovala lepi obrazek. Spdal je neka Amerikanka izumila posebno bando za lice, ki ščiti posebno nos. Ženskam ta krinka ne pristaja ravno najlepše, a jih vsaj štiti pred trajnimi poškodbami.

Igle v ženskih klobukih. Že več let obstoje pri nas predpisi, po katerih se kaznujejo z denarnimi globami ženske, ki nosijo na tramvaj doize nezavarovane igle v klobukih. V Berlinu pa postopajo na drug, veliko boljše način. Tam najprej opozori konduktier vsako žensko, ki pride z nezavarovano iglo na tramvaj, da je to zabranjeno, potem pa izvleče iz žepa ščitnike za igle, ki jih naj žena od njega kupi. Če tega neče ali ne more, mora stopiti iz voza ter vrniti iglo za plačilo globo.

Vioka najdenina. Kakor poročajo dnu, listi, je našel te dni nek mlad uradnik na Dunaju pred hotelom »Imperial« zavoj z 20.000 dolarji. Ko je vprašal v hotelu, če ni morda kdo izmed gostov izgubil denarja, se je javil nek bogat Amerikanec, ki je poštenemu najditelju takoj izplačal 10% nagrado t. j. 2.000 dolarjev. Ta nagrada pa znaša po sedanji avstrijski valuti več kot milijon kron.

Nov komet je odkril astronom Baade z zrcalnim teleskopom na hamburški zvezdarni. Novi komet izgleda kot zvezda stalnica ter se li let pomika okoli sonca v ekscentričnih krogi. Komet, ki se nahaja sedaj v ozvezdju »riba«, bo v marcu 1921 najbližje soncu.

Norec — komunistični voditelj. Kakor poroča neki nemški list, je zloglasni odvjetnik Lamp, vodja komunistov, nad čigar delovanjem se je zgrajalo vse, bolan na duhu ter je že davno spadal v blazničar. Rečeni list pravi, da je značilno za duševno stanje nemških radikalcev in za neizmerno zmešanost glav delavstva, orientirana na levici, da je v njegovih krogih skoraj več mesecev zavzemal vodilno mesto norec, ne da bi zbudil s svojim početjem kako sumnje.

Napad besnosti vsled hipnoze. V Gradcu se je dogodil slučaj, ki kaže, kako nevarne posledice ima lahko hipnoza. Nek privatni uradnik je namreč svojega prijatelja hipnotiziral. Po hipnozi pa je ta dobil napad besnosti in so ga morali odpeljati v bolnico.

Za kaj vse morajo verniki moliti? Švicarski škof Schmidt se bavi poleg cerkvenih poslov tudi s trgovino umetniških predmetov in antikvit. Švicarskim muzejem je mudil že opetovano dva altarja velike umetniške vrednosti. Ker pa ni imel uspeha, je izjavil, da ju bo prodal v Ameriko. V to svrhu je že tudi odpotoval v deželo dolarjev. Seveda ni to nič posebnega, toda škof je pred svojim odhodom pozval vernike, naj molijo za uspeh njegovega trgovskega potovanja. V pastirskem pismu stoji sledeče: »Ker gremo v zelo važnem poslu v Ameriko, pozivamo duhovništvo, da pri vseh naših raznih pri zadnjih molitvo k vs. Jožefu za uspeh potovanja.« Bomo videli, kakšen uspeh v dolarjih bodo imele te molitve.

M. Zevacov

Kraljev vitez.

Zgodovinski roman

»Vdam se!« je dejal Louvignac ter izpustil bodalo.
»Prizanesi mi!« je zastokal Pontaille in vrzel meč ob tla.
»Pusti mi življenje!« je poprosil Montreval s sklenjenimi rokami.
Tedaj je zaklical zvon v vaško noč. Gostilničar, privabljen do strašnem trušču, je bil videl nokoli in je dal zvoniti plat.

Capestang ni imel niti najmanjše praske. Njegova blaznost je upadala. Obrisal je krvavi rapir spraval ga v uožnico, odprl vrata in ukazal:

»Marš!«

Trojica se je splazila mimo nje. Komaj so bili zunaj, so se spustili v divji beg. In tukajle njihove groze je skokoma odmevalo v noči: Capestang je zadnji zapustil izbo. Gostilničarka je padla na kolena ko je šel mimo nje: hlapci so pobegnili. Zunaj je sezala vas po orožju: zvonovi so ruli na pomoč. baklje so begale od hiše do hiše, in orožje se je svetlikalo v temi.

Na dvorišču je Capestang prestregel Marzotto v roke ter to poljubil na obe lici. Trepetala je od straha in linbezni.

»Bežite!« je šepnila. »Vaščani so se oborožili. Gotovo petdeset jih čaka zunaj. Tod bežite! Tod, skozi zadnja vrata!«

»Velika vrata odprli!«

Sirota je ubogala. Capestang je skočil na konja. Z mečem v nožnici je lahal zločno med svetlikanjem halebard. Neizmeren krik je zaoril vse naokoli. za ním pa je nastala smrtna tišina.

Nobena halebarda se ni nanerila vanj. Vrste so se razgrnile: sleherni se je stisnil k zidu. Nekateri so padali na kolena.

»Pustolovec je odjezdil v noč. Kri v njegovih žilah je vrela. Šele pomalem so se vrnila misli v trezno strugo. Spet je postal človek. In tedaj je začel trepetati: znal mu je obli sence.

»Ali je mogoče!« je zalecel pri sebi. »Je li resnica, da sem živ?«

Druge popoldne je došel v Orléans: prelahal je bil petnaest milj. Spomin na prizor v Longjumeau je zdaj počil od sebe: nič več ni hotel misliti na klanje. Srdito je stresal elavo in mrmral:

»Zvedeti morate, gospa markiza de Cin-Mars, da vas zaničujem. In vaš soprog mora potegniti meč. Kadar vam ga ubijem, se spomnite morebiti da ste mi rekli: Ljubim te!«

Tako je drevil ves ubit in izmučen. toda vedno ravan na svojem neutrudnem Blisku čez hrib in dol, vzpenjal se na gozdne bregove ter bredel po hudournikih, dokler ni zagledal nekega večera vasi. nad katero se je dvigala k nebu ponosna graščina.

»Kaj je to?« je z utripajočim srcem vprašal kmeta. ki je delal neda-leč na niivi.

»Efiatski grad.« je odgovoril kmetič.

V tednu dni je bil vitez prelahal steindvalset milj dolgo pot iz Pariza v Efiat.

XLV.

Markiza de Cin-Mars.

Capestang je zavil naravnost proti gradu. Pelsto korakov pred ním je poprosil v siromašni kočji gostilničarja za svojega konja in krenil peš proti gradu. Prekoračil je dvizni most in stopil na častno dvorišče. ne da bi ga bil kdo ustavil. češ, kdo je in česa želi. Opazil je celo, da prihaja v graščino z ním vred množica ljudi moških in ženskih; vsi so bili oblečeni praznično. in njih obrazi so bili vsi nekam žalostni. ali pa so se vsi delali tako. In hkrati se je oglasil z zvonika graške kapele mrtvaški zvon. Začuden Capestang je stopil za gručo kmetov. da bi počakal kaj bo. Kmalu so se odprla vrata v ozadi dvorišča nastejai. in prikazal se je pogrebni izprevod.

Mali oglasi.**Proda se:**

HIŠA Z VRATOM

v mestu se proda. Kupcu stanovanje takoj na razpolago. Naslov v upravnistvu »Jugoslavije«. 2519

SVEŽE MLEKO

dobi vsakdo cel dan v mlekarni A. Cotman, Gradišče 10. 2521

GRAMOFON

največjega sistema s ploščami se za nizko ceno proda. Plošč približno 50 komadov, skoraj novih. Naslov v upravi. 2522

2 LISIČJI KOZI

prodan. Naslov v upravi. 2523

NOV, TEŽAK, BARVAN VOZ

se proda. Pripraven za trgovce z lesom. Polze se v upravi tega lista. 2524

MOČAN KONJ

za težko vožnjo se proda v Sp. Šiški 58. 2512

PRODA SE

popolnoma nov, nerabljen pisalni stroj znamke »The Courier«, vpraša in ugleda se v upravi »Jugoslavije«. 2461

CISTO SVINJSKO MAST

doma topleno, razpošilja in ponudbe sprejema od 50 kg napel po najnižji dnevni cenai tvrdka Janko Popovič, Ljubljana, 2116

Službe:**KNJIGOVODJA,**

popolnoma samostojen, bilance zmožen, dober korespondent in zanesljiv kalkulacant, perfektno v slovensčini, srbohrvaščini in nemščini v govoru in pisavi, se takoj sprejme. Reflektira se samo na prvovrstno moč. Prednost imajo tisti, ki so bili zaposleni v kamenolomskih in stavbenih podjetjih in ki obvladajo tudi italijansko. Istotam se sprejme tudi gospodična z večletno prakso zmožna strojepisja, stenografije in vseh

pisarniških del, ki obvlada popolnoma slovensko in nemško korespondenco. — Na-tančne ponudbe s prepisi spricheval, navedbo reference in plače ter sliko je doposlati. Kamnoseški industrijski družbi v Celju, 2509

SIVILJA

Išče mesta brez plačila samo za hrano in stanovanje pri kakih boljših šiviljih v svrhu nadaljne izobrazbe, voljna je v prostem času opraviti vsa domača dela. Ponudbe pod: »Brezplačno« pošto ležeče Dobrava pri Jesenicah. 2511

Razno:**IŠČE SE DRUŽINA,**

ki bi vzela dva otroka deklico in fantka stara 6 in 10 let na hrano in stanovanje. Plačilo po dogovoru. Ponudbe pod »Deklica in fantek« na upravo »Jugoslavije«. 2507

2000 K NAGRADE

dam tistemu, ki mi preskrbi stanovanje z 1 ali 2 sobama in kuhinjo, bodisi v mestu ali v bližnji okolici. Cenjene ponudbe prosim pod št. 2520 na upravo »Jugoslavije«.

MLAD TRGOVSKI SOTRUDNIK

išče mehlovano mesečno sobo. Prijazne ponudbe prosim pod št. 2517 na upravo lista.

MLAD URADNIK

išče posteljo na posodo proti dobremu odplačilu. Stanovanje že ima. Cenjene ponudbe na upravo »Jugoslavije«, pod št. 2516.

SOBO

išče višji državni uradnik proti dobremu plačilu, ozroma nagradi. Prijavit pri upravi »Jugoslavije«.

Vodovodne cevi

v premeru po 4/4 in 5/4 celo oddaja mnogo pod dnevno ceno, tvrdka J. Razboršek, Smarino pri Litiji.

Trstje

za strope izdeluje in prodaja na debelo in drobno m² po K 480, pri večjih naročilih znaten popust. Ant. Steiner, Ljubljana, Jeranova ul. 13. (Tinovo.) 271

Obvestilo.

Obveščava cenj. odjemalce in p. n. občinstvo, da sprejemava nova dela in popravila po najnižjih cenah. Gotovi čevlji v zalogi.

Turistovski čevlji lastnega izdelka. Ant. in Jož. Brarjor-Kapela Ljubljana, Turjaški trg (Breg) št. 1.

Karbid

in krasne karbidne namizne in rudokopne svetilke po tovarniški ceni nudi glavna zaloga Ivo Andraschitz

Kolesa

shranjuje preko zime

J. GOREC Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 14.

Gadje gnezdo

je najbolj čvrsto slovensko leposlovno delo iz zadnjih let. Naročite ga lahko za malenkostno svoto 16 kron pri »ZVEZNI TISKARNI« v Ljubljani.

Priloga se stalnemu občinstvu IVAN CARMAN Izdelovatelj usnjatih dokolenic (gamaš) Ljubljana 40. Jiska št. 42.

Obnovite naročnino tako, da se Vam pošiljanje lista ne ustavi!

Najlepše in najcenejše darilo za vsako priliko je

Moj zverinjak

knjižica našim malim za zabavo in pouk s 48 slikami in s tem spadajočim besedilom.

= Cena 20 kron. = Dobiva se v Ljubljani:

v Zvezni knjigarni Marjin trg 8, v Zvezni tiskarni, Stari trg 10, 11

Pilana

sa vodenim pogonom sastojeca od 2 venecijaner-gathera svaki od 3 lista i cirkular skupa sa 3.000 m² jelovih i bukavih trupaca, prodaje se radi bolesti sadašnjeg vlastnika. — Pilana je kraj željeznice i četvrt sata udaljena od kolodvoza. — Vode za pogon imade uvijek dosta i po želji može se i treći gater postaviti. — Cijenjene upite molim slati na:

== Srpsku Ktedionu u Srpskim Moravicama, Gorski Kotar. ==

POZOR! POZOR!

Knjigarne in trgovine s papirjem ter g. trgovci!

Lične žepne koledarje za leto 1921

v obliki 6x4 cm komad po 2 K 80 v in 12x7 cm komad po 9 K dobavlja vsako množino

Zvezna tiskarna in knjigarna v Ljubljani.

(Vedno v zalogi tudi lični notesi, bloki, pisar, knjige blag. dnevnik.)

Zvezna tiskarna

TISKOVINE VSEH VRST:

časopise, knjige, brošure, cenike, leake, lepake, vabila, vzporedne račune, kuverte in pisemski papir s firmo, vizitke, naslovnice itd. natisne hitro, lično in ceno

Zvezna tiskarna

v Ljubljani, Stari trg 19. Naročila sprejema tudi upravništvo »Jugoslavije« v Ljubljani, Marjin trg 8 ter njene podružnice v Mariboru, Glavni trg; v Celju, Kralja Petra cesta in v Ptuj, Prečernova cesta.

Zvezna tiskarna

Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani

Marjin trg 8, Wolfova ulica 1 — Podružnica v Murski Soboti in Dolinji Lendavi

obrestuje hranilne vloge in vloge na tekoči račun

Ustanovljen septembra 1919.

Prometa do srede junija nad 65.000.000 kron.

4¹/₂%

čistih brez odbitka rentnega davka.

Neposredno pod državnim nadzorstvom.

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

Avtogaraža
Popravila vseh strojev
Sušteršič & drug.

Kleparstvo
Teodor Korn, krovski in kleparski mojster, vpeljevalec vodovodov
Poljanska cesta št. 8.

Pisalni stroji
Kontrolne blagajne
prodaja in popravila
Franc Bar, Cankarjevo nabr. 5.

Skladišče, javno
Balkan, Dunajska cesta 33.

Skladišče, špedicijsko
Dunajska c. 33 (Telef. 366).

Spedicija
Uher J. & A. Selenburgova ul. 4.
Telefon št. 117.

Slikarstvo, pleskarstvo
Ivan Martinc, Poljanska c. 20.

Specialna trgovina
z juvelij in zlatinico
Lud. Cerne, Wolfova ulica 3.

Orodje in tehnične potreščine
Odon Kontny, tu, Kolodvorska ulica 37

Trgovina
s špecerijakim in delikatesnim blagom
Janko Stupica, Sodna ulica.

s klobuki
Ivan Soklič, Stari trg št. 4.

s papirjem
Uranus, Mestni trg 11.

s pohištvo in mizarstvom
Franc Skafar, Rimska cesta 16.

s pisalnimi stroji
The Rex & Co., Selenburgova ulica št. 6.

s čevlji
Aleksander Oblat, Sv. Petra c. 28.

s špecerijakim in kolonijalnimi blagom
Hinko Stancer, Dunajska c. 10.

s železnino
Erjavac & Turk »pri zlati lopati«
Valvazorjev trg 7.

s špecerijo, železnino in cementom
Alojzij Sušnik, Ljubljana, Zaloška cesta št. 31.

živalnih in pisalnih strojev in koles
Ivan Jax & sin, Dunajska c. 15.

s železnino na debelo in drobno
Breznik & Fritsch, Cankarjevo nabrežje št. 1.

s delikatesami in prekajovalnica
J. Chalupnik, Stari trg 19.

Arhitekt
Viljem Treco, Gosposvetska c. 10.

Fotografski atelje in povečevalni zavod
Franc Kunc, Wolfova ulica 6.